

Projektą „Paukščių apsaugos priemonių įdiegimas Lietuvos aukštos įtampos elektros energijos perdavimo tinkluose“ (LIFE13 BIO/LT/001303) finansuoja Europos Sąjungos aplinkos finansinis mechanizmas „LIFE+“, LR Aplinkos ministerija ir projekto partneriai.

Projekto „Paukščių apsaugos priemonių įdiegimas Lietuvos aukštos įtampos elektros energijos perdavimo tinkluose“

D2 VEIKLOS „EX-ANTE IR EX-POST PROJEKTO APSAUGOS VEIKLŲ VEIKSMINGUMO STEBĖSENOS“ ATASKAITA (I-II)

Rengėjai:

Julius Morkūnas
Marius Karlonas
Eglė Pakštytė
Liutauras Raudonikis
Vidmantas Baliukonis
Mantas Kulikauskas

TURINYS

I.	INFORMACIJA APIE PROJEKTĄ	3
1.1.	Projekto veiklos ir priemonės	4
II.	D2 VEIKLA. EX-ANTE IR EX-POST PROJEKTO APSAUGOS VEIKLŲ VEIKSMINGUMO STEBĖSENA	5
2.1.	D2 veiklos monitoringo metodika	6
2.1.1.	Žuvusių paukščių monitoringas po aukštos įtampos elektros oro linijų perdavimo laidais prieš pradėdant darbus	6
2.1.2.	Žuvusių paukščių monitoringas po aukštos įtampos elektros oro linijos perdavimo laidais jau instaliavus paukščiams matomas laidų matomumą didinančias priemones	7
2.1.3.	Gandrų mirtingumo nuo elektros iškrovos ant aukštos įtampos elektros oro pardavimo linijų monitoringas	8
2.1.4.	Pelėsakalių perėjimo užimtumas ir sėkmingumas ant aukštos įtampos elektros pardavimo atramų iškeltuose inkiluose	8
2.1.4.1.	Monitoringas prieš inkilų iškėlimą	8
2.1.4.2.	Monitoringas iškėlus inkilus	9
III.	EX -ANTE STEBĖSENOS REZULTATAI	11
3.1.	Ex-ante: žuvusių paukščių po aukštos įtampos elektros laidais prieš pradėdant darbus rezultatai	11
3.2.	Ex-ante: gandrų mirtingumo nuo elektros iškrovos ant aukštos įtampos elektros oro pardavimo linijų monitoringo rezultatai	12
3.3.	Ex-ante: Pelėsakalių perėjimas, užimtumas ir sėkmingumas Lietuvoje prieš iškeliant inkilus ²⁴	
IV.	EX-POST STEBĖSENOS REZULTATAI 2015 M.	30
4.1.	Ex-post: žuvusių ir traumotų paukščių po aukštos įtampos elektros laidais pradėjus įgyvendinti apsaugos diegimo priemones	30
4.2.	Ex- post: gandrų mirtingumo nuo elektros iškrovos ant aukštos įtampos elektros oro pardavimo linijų monitoringo rezultatai	34
4.3.	Ex-post: Pelėsakalių perėjimo užimtumas ir sėkmingumas Lietuvoje po inkilų iškėlimo 2015 m.	36
4.4.	Atkarpos kurios nepateko į projekto teritoriją, tačiau duomenys apie žūstančius paukščius jose buvo gauti	41

I. INFORMACIJA APIE PROJEKTĄ

Projektas „**Paukščių apsaugos priemonių įdiegimas Lietuvos aukštos įtampos elektros energijos perdavimo tinkluose**“ įgyvendinamas siekiant šių pagrindinių tikslų:

- Pagerinti migruojančių, žiemojančių ir kai kurių perinčių paukščių rūšių išsaugojimo sąlygas, sumažinant aukštos įtampos elektros energijos tiekimo linijų keliamą neigiamą poveikį jų populiacijoms;
- Palaikyti pelėsakalių ir kitų sakalų rūšių perinčias populiacijas, įgyvendinant specialias, pagalbines apsaugos priemones.

Bendrųjų projekto tikslų bus siekiama įgyvendinant šiuos uždavinius:

- Žymiai sumažinti paukščių žūčių lygį jų koncentracijos vietose, kurį lemia paukščių susidūrimas su laidais, virš aukštos įtampos elektros perdavimo tinklų laidų įrengiant specialias (padidinto matomumo) priemones;
- Žymiai sumažinti baltųjų gandrų žūčių lygį dėl elektros įtampos, ant aukštos įtampos elektros perdavimo tinklų stulpų įrengiant specialias (padidinto matomumo) priemones;
- Sustabdyti sakalų (ypač pelėsakalių (*Falco tinnunculus*) perėjimo sąlygų blogėjimą ant aukštos įtampos elektros perdavimo tinklų stulpų Lietuvoje, iškeliant 500 inkilų;
- Pagerinti perinčios pelėsakalių populiacijos apsaugos sąlygas Lietuvoje;
- Įvertinti praktinių apsaugos veiksmų efektyvumą paukščiams, vykdant pritaikytas, išsamias stebėsenos programas;
- Gerinti visuomenės informuotumą apie paukščių žūčių problemą, kurią kelia aukštos įtampos elektros perdavimo tinklų linijos.

1.1. Projekto veiklos ir priemonės

Projektą sudaro 22 atskiros veiklos, kurias įgyvendins du partneriai per ketverius projekto metus. Parengiamuosius veiksmus sudaro:

- Išsamus laidų ženklavimo priemonių ir paukščių apsaugos priemonių ant naudojamų aukštos įtampos perdavimo tinklų stulpų Lietuvoje paruošimas (A.1);
- paukščių apsaugos priemonių ant naudojamų aukštos įtampos perdavimo tinklų stulpų Lietuvoje schemų sudarymas (A.2);
- schemos, kurioje nustatomos sakalams skirtų inkilų pakabinimo vietos Lietuvoje, sudarymas (A.3).

Žemiau išvardintomis konkrečios projekto aplinkosauginės veiklos:

- paukščių susidūrimą su elektros perdavimo laidais mažinančių priemonių diegimas svarbiose paukščių apsistojimo vietose Lietuvoje (C.1);
- aukštos įtampos perdavimo laidų vizualizacijos didinimo žymeklių diegimas ant perdavimo linijų labiausiai paukščiams pavojingose vietose Lietuvoje (C.2);
- paukščių apsaugos priemonių ant aukštos įtampos perdavimo tinklų stulpų Lietuvoje diegimas (C.3);
- sakalams skirtų inkilų iškėlimas (C.4).

Įgyvendinto projekto veiklos efektyvumas bus vertinamas, vykdant stebėseną: projekto veiklos stebėseną (D.1); bei Ex-ante ir ex-post projekto apsaugos veiklų veiksmingumo stebėseną (D.2).

Labai svarbią projekto dalį sudarys įvairios visuomenės sąmoningumo skatinimo ir informavimo veiklos: informacinių stendų pagaminimas ir pastatymas projekto vykdymo vietose (E.1); trumpametražio filmo apie paukščių žūtį problemą dėl elektros perdavimo tinklo linijų sukūrimas ir transliavimas (E.2); Tarptautinio seminaro apie paukščių apsaugos priemonių diegimo patirtį aukštos įtampos linijose organizavimas (E.3); projekto internetinės svetainės sukūrimas ir palaikymas (E.4), projekto viešinimas (E.5); atspausdintos medžiagos apie projektą ir sprendžiamą problemą paruošimas ir platinimas (E.6); techninės ataskaitos apie paukščių apsaugos priemones ant aukštos įtampos elektros perdavimo tinklo linijų Lietuvoje parengimas ir platinimas (E.7); bei Layman ataskaitos parengimas ir platinimas (E.8).

II. D2 VEIKLA. EX-ANTE IR EX-POST PROJEKTO APSAUGOS VEIKLŲ VEIKSMINGUMO STEBĖSENA

Pagrindinis ex-ante ir ex-post stebėsenos tikslas – įvertinti paukščių mirtingumą ir jo pokyčius prieš ir po praktinių apsaugos priemonių įgyvendinimo pasirinktuose aukštos įtampos elektros perdavimo linijų ruožuose, kur buvo įgyvendintos veiklos C.1–C.3. Taip pat bus atliekama ir sakalų, perinčių ant elektros perdavimo linijų atramų perėjimo sėkmingumo ex-ante ir ex-post stebėseną, bus vertinama kiek sėkminga buvo C.4 veikla, kurios metu buvo iškelti inkilai sakalams. Šios D.2 veiklos metu taip pat bus stebimas baltųjų gandrų mirtingumas. Pradinės situacijos (ex-ante) stebėseną vyko 2014 ir 2015 m. prieš įdiegiant paukščių apsaugos priemones. Vėliau, 2015-2018 metais, tose pačiose vietose, jau įdiegus apsaugos priemones, bus stebimi tie patys rodikliai, t. y. bus siekiama įvertinti kaip pasikeitė situacija dėl įdiegtų apsaugos priemonių (ex-post stebėseną).

1 pav. Aukštos įtampos elektros oro linijos vizualizacija. (M. Karlono nuotrauka)

2.1. D2 veiklos monitoringo metodika

2.1.1. Žuvusių paukščių monitoringas po aukštos įtampos elektros oro linijų perdavimo laidais prieš pradedant darbus

Monitoringo duomenis apie žuvusius paukščius vykdo LOD projekto darbuotojai, LOD savanoriai ir netoli projekto vietų esančios bendruomenės. Bendruomenės yra informuotos apie projekto veiklas ir tikslus, mokyklų mokinių bus prašoma patikrinti vietas po aukštos įtampos elektros stulpais. Duomenys renkami apie žuvusius paukščius specializuotų apskaitų metodu ir savanoriškų apskaitų metu. Stebėjimo metu turi būti užtikrinta duomenų kokybė. Radus negyvus paukščius bus pildoma speciali duomenų rinkimo lentelė, kurioje bus pažymima paukščio rūšis, radimo vieta, koordinatės ir kiti parametrai (žiūrėti pavyzdį). Visi žuvę paukščiai bus surinkti ir perduoti Kauno Tado Ivanausko Zoologijos muziejui. Duomenys apie žuvusius paukščius turės būti renkami visais metų laikais, bet didžiausias dėmesys turėtų būti skiriamas priklausomai nuo vietos specifikacijos. Pvz. Kauno atveju, didžiausios paukščių sankaupos susidaro žiemos ir vasaros laikotarpiais.

Duomenų rinkimo lentelė apie rastus žuvusius paukščius lentelė

Nr.	Data	Paukščio rūšis	Projekto veiklos vieta	Koordinatės	Rajonas	Elektros perdavimo linija	Pastabos (matomi kūno pažeidimai, amžius)

2.1.2. Žuvusių paukščių monitoringas po aukštos įtampos elektros oro linijos perdavimo laidais jau instaliavus paukščiams matomas laidų matomumą didinančias priemones

Žūvančių paukščių monitoringas po laidų vizualizacijos priemonių įrengimo yra tęsiamas. Šiam tikslui buvo panaudoti tie patys stebėtojai ir turima įranga. Taip pat bus kviečiami prisijungti vietinių bendruomenių atstovai, mokyklų moksleiviai, LOD savanoriai. Apie rastus žuvusius paukščius bus būtina informuoti LOD, savo stebėjimų duomenis surašant į žemiau esančią lentelę-formą. Bus išleista ir išplatinta dalomoji medžiaga apie aukštos įtampos laidus atsitrenkiančius ir žūvančius paukščius, vaikams bus išleista specializuota knygutė.

Vietose, kur reguliarus monitoringas negalimas, kaip virš vandens, bus prašoma aplinkinių žmonių pagalbos, kad pastebėję į laidus atsitrenkiančius paukščius apie aukas būtų informuota LOD. Pavyzdžiui, elektros perdavimo linijos virš Nemuno upės Kauno mieste. Atsitrenkę sužaloti bet dar gyvi paukščiai lieka gyventi Kaune, Nemuno upėje, todėl juos galima suskaičiuoti ir įvertinti atsitrenkimų mastą prieš ir po atbaidymo priemonių įrengimo.

Kitose vietose, sausumoje po laidų vizualizacijos įrengimo, po tokiomis elektros perdavimo linijų atkarpomis turės būti atliekamos reguliarios paukščių paieškos. Migracijų metu kas 10 dienų, ne migracijų metu kas 20 dienų. Taip pat bus reikalingas paukščių ieškotojo efektyvumo įvertinimas, plėšrūnų efektyvumo įvertinimas

Žuvusio paukščio registracijos forma

Nr.	Data	Paukščio rūšis	Projekto veiklos vieta	Koordinatės	Rajonas	Elektros perdavimo linija	Pastabos (matomi kūno pažeidimai, amžius)

2.1.3. Gandrų mirtingumo nuo elektros iškrovos ant aukštos įtampos elektros oro perdavimo linijų monitoringas

Rudeninės gandrų migracijų metu bei priešmigracinių laikotarpiu (kuomet gandrai būriuojasi laukuose) daugelyje Lietuvos vietovių įvyksta aukštos elektros įtampos oro perdavimo linijų atsijungimai dėl elektros iškrovos (trumpo jungimosi).

AB „Litgrid“ kaupia duomenis apie linijos avarinius atsijungimus dėl trumpo jungimo. Dažniausiai tai nutinka baltųjų gandrų migracijos metu. AB „Litgrid“ kasmet duomenis apie linijų atsijungimus perduos LOD. Pačios AB „Litgrid“ įmonės specialistai važiuos tikrinti įvykusios avarijos ir patikrins linijos atjungimo priežastį. Operatyviai specialistas nusiuntus į atitinkamą elektros linijos atsijungimo vietą kur buvo trumpas jungimas, gali būti ieškoma galimai trumpą jungimąsi sukėlusio žuvusio paukščio. Visus žuvusius baltuosius gandrų ar kitus stambius paukščius yra privaloma registruoti į jų radimo lentelę, pateikiamą žemiau. Iš jos duomenys bus perkelti į duomenų bazę.

Žuvusių migruojančių gandrų ir kitų paukščių registracijos lentelė

Nr.	Data	Paukščio rūšis	Projekto veiklos vieta	Koordinatės	Rajonas	Elektros perdavimo linija	Pastabos (matomi kūno pažeidimai, amžius)

2.1.4. Pelėsakalių perėjimo užimtumas ir sėkmingumas ant aukštos įtampos elektros perdavimo atramų iškeltuose inkiluose

Atrenkant inkilų kėlimo vietas buvo būtina išsiaiškinti pelėsakalių perėjimo teritorijas Lietuvoje. Inkilai ant aukštos įtampos elektros oro linijų atramų buvo iškelti vietose, kur tikimybė, jog paukščiai įsikurs yra didžiausia. Po inkilų iškėlimo buvo vykdoma jų užimtumo monitoringas, tikrinamas perėjimo sėkmingumas, ir jei įmanoma suskaičiuoti pelėsakalių išperėti jaunikliai.

2.1.4.1. Monitoringas prieš inkilų iškėlimą

Tam tikslingai buvo atlikta LOD narių, saugomų teritorijų darbuotojų ir kitų stebėtojų apklausa anketavimo būdu. Apklausa apėmė visą Lietuvos teritoriją. Pagal surinktus apklausos duomenis bus galima įvertinti pelėsakalių populiacijos būklę Lietuvoje prieš projektą. Pelėsakaliai perėjimo metu maitintis gali skristi iki 10 km nuo savo lizdo. Žinant pelėsakalių veisimosi, medžioklės vietas buvo atrinktos atkarpos ir elektros linijų atramos inkilų kėlimui. Gelžbetoninės atramos buvo parinktos vietoj metalinių dėl to, jog, tokio tipo atramos yra dažnesnės nei metalinės, jų visų konstrukcija yra panaši ar vienoda, kas leidžia atrinkti vienodą inkilų kabinimo mechanizmą, tai palengvina inkilų kėlimą. Taip pat surinkti duomenys leido įvertinti tinkamiausias pelėsakalių perėjimo vietas ir jų paplitimą Lietuvoje. Apklausos lentelės pavyzdys.

Vietovė	Rajonas	Koordinatės	X	Y	Stebėtojas	Kita informacija
Laukai prie Simno ežero	Alytaus raj.	54.413004, 23.62992	54,413004	23,629920	A.Jonaitis	475977, 6030744 (LKS) 54° 24' 46.82", 23° 37' 47.71" (WGS)

2.1.4.2. Monitoringas iškėlus inkilus

Inkilų tikrinimo metu registruojami du parametrai: inkilų užimtumas ir perėjimo sėkmingumas. Pirmasis parametras yra svarbesnis, nes gali parodyti inkilų kaip perėjimo vietos patrauklumą tiksliniai rūšiai. Tikrinimo metu duomenys yra surašomi į lenteles arba iškarto suvedami į inkilų duomenų bazę. Inkilai bus tikrinami visą projekto laikotarpį ir 5 metai po inkilų iškėlimo. Nes didžiausias inkilų užimtumas registruojamas tik 4-5 inkilo iškėlimo metais.

Inkilų užimtumo tikrinimo lentelės pavyzdys.

Inkilo Nr.	Rajonas	Elektros linijos Nr.	Užimtas/ neužimtas	Jauniklių skaičius	Pastabos (Inkilo būklė, ant inkilo sukrautas kitas lizdas)
E-65	Kelmės	ST-22	Užimtas	5	Būklė gera

Inkilo užimtumo tikrinimas. Inkilų užimtumas gali būti tikrinamas iš tolo naudojant optinius stebėjimo prietaisus – teleskopus ar žiūronus. Nėra būtina priėti prie kiekvieno inkilo iš arti. Inkilų užimtumo patikra turi būti atliekama gegužės pabaigoje – liepos mėnesiais. Pelėsakaliai

peri nuo balandžio pabaigos iki birželio pabaigos. Lietuvoje yra registruojami du perėjimo ciklai: kiaušinių dėjimas balandžio pabaigoje ir kiaušinių dėjimas gegužės pabaigoje. Tuo atveju atitinkamai jaunikliai ritasi gegužės pabaigoje arba birželio pabaigoje. Todėl tikrinti inkilus galima vieną arba du kartus atitinkamai pagal pavasario eigą. Perėjimo metu patinas patelei kelis kartus per valandą atneša sumedžiotą grobį, todėl reiktų pasirinktą inkilą stebėti mažiausiai 30 min ar pasirodo prie jo patinas su grobiu.

Jauniklių auginimo metu nuo gegužės 25 dienos iki liepos 15 dienos galima stebėti inkilą ir laukti atskrendančių tėvų su grobiu. Kai jaunikliai yra dviejų savaitų amžiaus jie pradeda tuštintis pro inkilo landą, todėl dažnai inkilas tampa apdergtas išmatomis. Šis požymis tikrai patvirtina sėkmingą inkilo naudojimą. Šį požymį galima pastebėti net ir pasibaigus pelėsakalių perėjimui. Išmatų likučiai ant inkilo turėtų išsilaikyti iki rugpjūčio mėnesio pabaigos. Šis metodas gali būti labiausiai tinkamas užimtumui tikrinti, nes nereikia laukti suaugusių paukščių su grobiu. Užtenka inkilą gerai apžiūrėti iš priekinės pusės.

Perėjimo sėkmingumas turėtų būti tikrinamas, jei leidžia aplinkos sąlygos ar stebėtojai yra tam specialiai paruošti, apmokyti. Arba užimtų inkilų perėjimo sėkmingumas gali būti tikrinamas kartu su AB „Litgrid“ darbuotojais ar darbų rangovais. Reiktų nustatyti jauniklių skaičių ar dėties kiaušinių skaičių.

Inkilų užimtumą leis įvertinti gamtosauuginių priemonių efektyvumą. Inkilo dizainas turėtų leisti inkilams kabėti ant atramų mažiausiai 10 metų, todėl inkilams pasiekus 4-5 metų amžių jie turėtų konkrečiai atsakyti ar Lietuvoje perinti pelėsakalių populiacija renkasi šiuos inkilus kaip alternatyvią varninių paukščių lizdams ir pasatų nišų perėjimo vietą.

2 pav. Pelėsakalis tupi prie įdiegtų apsaugos priemonių - šakutė ir lėkštutė (M. Karlono nuotrauka).

III. EX -ANTE STEBĖSENOS REZULTATAI

3.1. Ex-ante: žuvusių paukščių po aukštos įtampos elektros laidais prieš pradedant darbus rezultatai

Nr.	Data	Paukščio rūšis	Projekto veiklos vieta	Koordinatės	Rajonas	Elektros perdavimo linija	Pastabos (matomi kūno pažeidimai, amžius)
1.	2009	Gulbė nebylė (<i>Cygnus olor</i>)	Kaunas	54.894313, 23.888965 (WGS)	Kauno m. sav.	---	Negyvas paukštis stebėtas nešamas srovės
2.	2010	Žuvininas (<i>Pandion haliaetus</i>)	Išlaužo ž.ū.t.	54.709555, 23.907269 (WGS)	Prienų raj.	Kauno HE - K.Rūda	Negyvas paukštis prie aukštos įtampos elektros linijos
3.	2011	Gulbė nebylė (<i>Cygnus olor</i>)	Išlaužo ž.ū.t.	54.715292, 23.917357 (WGS)	Prienų raj.	Kauno HE - K.Rūda	2 negyvi pirmų kalendorinių metų paukščiai prie aukštos įtampos elektros linijos
4.	2012	Gulbė giesmininkė (<i>Cygnus cygnus</i>)	Išlaužo ž.ū.t.	54.715292, 23.917357 (WGS)	Prienų raj.	Kauno HE - K.Rūda	1 pirmų metų jauniklis rastas žuvęs po aukštos įtampos laidais
5.	2011-10-14	Mažoji gulbė (<i>Cygnus bewickii</i>)	Kaunas	54.894313, 23.888965 (WGS)	Kauno m. sav.	---	Sulaužytas sparnas, neskraidanti visam gyvenimui. Gyvena Kaune jau 5 metus
6.	2006-07-10	Jūrinis erelis (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	Kaunas	54.894313, 23.888965 (WGS)	Kauno m. sav.	---	Atsitrenkę į elektros perdavimo laidos. Sulaužyta koja, sparnų traumos. Išgydytas ir paleistas atgal į gamtą

3.2. Ex-ante: gandrų mirtingumo nuo elektros iškvos ant aukštos įtampos elektros oro pardavimo linijų monitoringo rezultatai

2014 m. atsijungimai, kurių didžioji dalis įvyko baltųjų gandrų (*Ciconia ciconia*) migracijos metu.

Atvejai kai tiksli atsijungimų priežastis nenustatyta yra taip pat svarbūs, kadangi tikėtina, jog tai galėjo įvykti taip pat dėl paukščių poveikio, tačiau įrodymų nelikę.

Skyrius	OL pavadinimas	Priežastis	Aprašymas	AKI veikimas	Atsijungimų sk. (Kiekis)
Kauno grupė	Alytus-Gardinas (LN 368)	Nenustatytos priežastys	Alytuje LN 368: DFA, Ž-3 VAKI fazė "B". FV-72, FA-54. GARDINE LN 368: DFA, fazė "B" L- 23,1km nuo Gardino. Apėjimą vykdyti nuo 44km nuo Alytaus iki sienos. (Dainius Volskis). Atlikta apžiūra tarp atramų Nr.51-93 gedimo priežasties nerasta. (Gediminas Žukauskas)	AKI+	1
	Alytus-Igliauka	Nenustatytos priežastys	Šeštokų TP atsij. TS-100. (Marius Garbenis)Fazė "B", atstumas 52,73km nuo Šeštokų TP (Gintaras Stasionis). Atlikus apžiūrą rasta atramoje Nr.70 perdengimo žymės "B" fazės izoliatorių pakaboje. Apteršta paukščių. (Gediminas Žukauskas)	AKI+	1
			TP Šeštokai TS-100 (L-Alytus) sėkmingas AKI (po U įjungimo į Š2-110). Vartotojai negeso, nes Šeštokų TP T-2 buvo nukrautas. (Motiejus Jakubauskas)Fazė "B", atstumas 42,93km nuo Šeštokų TP (Gintaras Stasionis) Atlikta apžiūra tarp atramų Nr.1-45 atsijungimo priežasčių nerasta. (Gediminas Žukauskas)	AKI+	1
	Alytus-Šeštokai	Nenustatytos priežastys	Šeštokų TP atsijungė TL-100. Geso T-2 Šeštokų TP. Vartotojai užmaitinti 2:23 per 10 kV. (Viktoras Pakalnis). Atlikta apžiūra tarp atramų Nr.82-123, gedimo priežasties nenustatyta. (Gediminas Žukauskas) Šeštokų TP, atsijungus TL-100, netenka maitinimo T-2 ir savos reikmės. Taip yra dėl, Alytaus TP 110kV AS rekonstrukcijos laikotarpiui pakeistos normalių sujungimų schemos. Šeštokų TP, nesant maitinimo T-2 ir savųjų reikmių, AJD TL-100 AKI nepaleidžiamas. TL- 100 įjungiamas ranka, atstačius savų reikmių maitinimą. (Gintaras Stasionis)	AKI+	1
	Atš.Kruonio HAE II	Nenustatytos priežastys	110kV OL Kruonio HAE-Žasliai sėkmingas AKI (Evaldas Šliumpa) Gedimas C fazėje. (Evaldas Šliumpa). Atlikus apžiūrą "Atsaka Kruonio HAE 2" tarp atramų Nr.3-40 gedimo priežasties nerasta. Izoliatorių pakabos atramose Nr.18-29 apterštos paukščių. (Gediminas Žukauskas)	AKI+	1

	Eiguliai-Šilkas I	Nenustatytos priežastys	Atlikus apžiūrą atramoje Nr.5 rasta perdengimo žymės C fazės apeinamoje pakaboje. (Gediminas Žukauskas)	AKI+	1
	Igliauka-Kapsai	Nenustatytos priežastys	110 kV OL Kapsai-Igliauka AKI sėkmingas, t.j. fazėje "B" (Aloyzas Lizdenis) (Klemensas Stančiauskas) Gedimo vieta 2 km nuo Kapsų TP. Atlikus apžiūrą, atsijungimo priežastis nenustatyta. (Darius Jankauskas)	AKI+	1
			Kapsų TP L-Igliauka sėkmingas AKI. (Marius Garbenis)"B" fazė, atstumas 1,32km nuo Kapsų TP (Gintaras Stasionis). Atlikus apžiūrą rasta atramoje Nr.155 perdengimo žymės "B" fazės (vidurinė) izoliatorių pakaboje. (Gediminas Žukauskas)	AKI+	1
	Jonava-Ukmergė I	Nenustatytos priežastys	110kV OL Jonava - Ukmergė I sėkmingas AKI. (Motiejus Jakubauskas). Trumpas jungimas C fazėje. (Paulius Martinaitis). Atlikus apžiūrą tarp atramų Nr.98-130 gedimo priežasties nerasta (Gediminas Žukauskas)	AKI+	1
			Jonavos TP L-Ukmergė I SAKI, Ukmergė TP L-Jonava1 prijungta ranka 10:43 min. (Remigijus Kuras) Gedimo vieta 25,6 km nuo Jonavos TP (Remigijus Kuras) fazė "C" (Klemensas Stančiauskas). Atlikta apžiūra tarp atramų Nr.99-143, atsijungimo priežasčių nerasta.. (Gediminas Žukauskas)	AKI-	1
	Paukščių poveikis		110kV OL Jonava - Ukmergė I sėkmingas AKI. (Motiejus Jakubauskas). Atlikus apžiūrą rasta atramoje Nr.117 perdengimo žymės "B" fazės izoliatorių pakaboje. Atrama ir pakabos apterštos paukščių. (Gediminas Žukauskas)	AKI+	1
			110kV OL Jonava - Ukmergė I sėkmingas AKI. (Motiejus Jakubauskas). Atlikus apžiūrą rasta atramoje Nr.118 perdengimo žymės "B" fazės izoliatorių pakaboje. Atrama ir pakabos apterštos paukščių. (Gediminas Žukauskas)	AKI+	1
			110kV OL Jonava - Ukmergė I sėkmingas AKI. (Motiejus Jakubauskas). Atlikus apžiūrą rasta atramoje Nr.119 (inkarinė) perdengimo žymės "B" fazės izoliatorių tempiamoje pakaboje. Atrama apteršta paukščių. (Gediminas Žukauskas)	AKI+	1
			OL Jonava-Ukmergė I sėkmingas AKI. (Valentinas Kilas). Trumpas jungimas B fazėje. (Paulius Martinaitis). Atlikus apžiūrą rasta atramoje Nr.107 perdengimo žymės "B" fazės izoliatorių pakaboje. Pakaba apteršta paukščių. (Gediminas Žukauskas)	AKI+	1

			OL Jonava-Ukmergė I sėkmingas AKĮ (Marius Tamošiūnas). Apžiūros metu rasta perdengimo žymės "B" fazės (kairė) izoliatorių pakaboje. Pakaba apteršta paukščių. (Gediminas Žukauskas) Atrama Nr.148. (Gediminas Žukauskas) Tikslus atstumas nuo Jonavos TP iki t.j. vietos - 29,125 km. (Irmantas Strumyla)	AKI+	1
	Kaišiadorys-Žasliai	Paukščių poveikis	110kV OL Kruonio HAE-Žasliai sėkmingas AKĮ. (Evaldas Šliumpa). Atlikus apžiūrą rasta atramoje Nr.59 perdengimo žymės "C" fazės izoliatorių pakaboje (dešinė). Pakaba apteršta paukščių. Atstumas nuo Kruonio HAE 17,5 km. (Gediminas Žukauskas)	AKI+	1
	Kaunas-Jonava II	Paukščių poveikis	OL Kaunas-Jonava2 sėkmingas AKĮ, fazė "A" (Vladislovas Gintila) (Klemensas Stančiauskas) Atlikus apžiūrą rasta, kad atrama Nr.31 (spec. inkarinė su KL movomis per Lapių savartyną) labai apteršta paukščių ir įvyko perdengimas tarp "A" fazės(kairė) laido ir traversos, izoliatorių pakaboje pažeistas el. lanko apatinis izoliatorius. 8,72 km. nuo Kauno TP. (Gediminas Žukauskas)	AKI+	1
			OL Kaunas - Jonava sėkmingas AKĮ t.j fazėje "B"(Marius Tamošiūnas) (Klemensas Stančiauskas). Atlikus apžiūrą atramoje Nr.31 (speciali su KL movomis) rasta perdengimo žymės "B" fazės (viršutinė) apeinamoje izoliatorių pakaboje. Atrama labai apteršta paukščių. Šalia Lapių savartynas. (Gediminas Žukauskas)	AKI+	1
	Kaunas-Jurbarkas (LN 327)	Nenustatytos priežastys	Kaune: LN 327 DLD, VAKĮ(+), fazė "C". Kaune: DLA, VAKĮ(+), fazė "C". (Dainius Volskis) Kaune: LN 327 DLA (Dainius Volskis). Sėkmingą VAKĮ atliko LN 327 (Kaunas -Jurbarkas) (Gintautas Priešpilis) Klaidingai pakartojau įrašą. (Gintautas Priešpilis)Sėkmingą VAKĮ atliko LN 327 (Kaunas -Jurbarkas) (Gintautas Priešpilis). Gedimo vieta pagal REMI duom. 25,6km nuo Jr TP. (Darius Budžys). Klaidingai pakartojau įrašą. (Gintautas Priešpilis). C fazė, gedimo vieta 27.7km nuo Jr TP (REMI). (Darius Budžys). Atlikus apžiūrą rasta atramoje Nr.153 perdengimo žymės "C" fazės izoliatorių pakaboje. Apžiūrą atliko UAB TETAS. (Gediminas Žukauskas)	AKI+	1

Kaunas-Vandžiogala	Paukščių poveikis	110 kV OL Kaunas -Vandžiogala AKI sėkmingas, t.j. fazėje "A" (Aloyzas Lizdenis) (Klemensas Stančiauskas). Atlikus apžiūrą rasta atramoje Nr.32 perdengimo žymės "A" (dešinė) fazės izoliatorių pakaboje. Atrama apteršta paukščių. (Gediminas Žukauskas) Tikslus atstumas nuo Kauno TP iki t.j. vietos - 29,125 km. (Irmantas Strumyla) Suklysta, tikslus atstumas nuo Kauno TP iki t.j. vietos - 7,7 km. (Irmantas Strumyla)	AKI+	1
		110kV OL Kaunas -Vandžiogala -Kėdainiai sėkmingas AKI (Motiejus Jakubauskas). Atlikus apžiūrą atramoje Nr.41 rasta perdengimo žymės "A" fazės izoliatorių pakaboje. Pakabos apterštos paukščių. (Gediminas Žukauskas)	AKI+	1
		TP Kaunas L-Vandžiogala sėkmingas AKI, t.y. fazėje "C" (Vladislovas Gintila) (Klemensas Stančiauskas). Atlikus apžiūrą tarp atramų Nr.18-49 atsijungimo priežasties nerasta. Atramose Nr.30-37 izoliatorių pakabos apterštos paukščių (šalia Lapių savartynas) (Gediminas Žukauskas)	AKI+	1
Kauno E-Kaunas I	Paukščių poveikis	110kV OL Kaunas - Kauno E 1 sėkmingas AKI. Veikė telepagreitinimas, fazė "A" 0,6 km nuo Kauno TP (Motiejus Jakubauskas). Atlikus apžiūrą atramoje Nr.8 rasta perdengimo žymės nuo viršutinio laido į vidurinę traversą, manoma nuo paukščių užneštos vielos, šalia esančios kitos OL atramos liemenyje lizdas. Tikslus atstumas nuo Kauno TP - 0.708 km. (Irmantas Strumyla)	AKI+	1
Kruonio HAE-Kaunas (LN 329)	Nenustatytos priežastys	330 kV LN 329 KHAE-Kaunas, DLA, VAKI sėkmingas, fazė "B". (Kazimieras Nalivaika). Atlikus apžiūrą tarp atramų Nr.41-71 gedimo priežastis nenustatyta. (Gediminas Žukauskas)	AKI+	1
Kruonio HAE-Lietuvos E	Paukščių poveikis	110kV OL Kruonio HAE- Lietuvos E s.r.- Žasliai sėkmingas AKI. Gedimas B fazėje. (Evaldas Šliumpa). Atlikus apžiūrą rasta prie atramos Nr.49 apdegęs gandrai ir perdengimo žymės ant "B" fazės laido (viršutinis). Atstumas 10,65 km. nuo Kruonio HAE TP. (Gediminas Žukauskas)	AKI+	1
		110kV OL Kruonio HEA-Lietuvos E s.r.- Žasliai AKI sėkmingas (Marius Tamošiūnas) Gedimas A fazėje (Evaldas Šliumpa). Atlikus apžiūrą rasta atramoje Nr.44 perdengimo žymės "A" fazės izoliatorių pakaboje. Pakabos apterštos paukščių. (Gediminas Žukauskas)	AKI+	1
		110kV OL Kruonio HEA-Lietuvos E s.r.- Žasliai AKI sėkmingas (Marius Tamošiūnas) Gedimas B fazėje (Evaldas Šliumpa). Atlikus apžiūrą rasta prie atramos	AKI+	1

			Nr.47 apdegęs gandas ir perdengimo žymės ant "B" fazės (viršutinis) laido. (Gediminas Žukauskas)		
Kruonio HAE-Prienai	Paukščių poveikis		110 kV OL KHAE-Prienai sėkmingas AKĮ Veikė Dist.į zona, 4,18 km nuo Prienų TP (Remigijus Kuras) KHAE veikė: AKĮ, Ž1 laiptas, gedimas fazėje "A" 26,9 km nuo KHAE. (Remigijus Kuras). Atlikus apžiūrą atramoje Nr.144 rasta perdengimo žymės "A" fazės izoliatorių pakaboje. Apterštos paukščių pakabos. Tikslus atstumas iki t.j. vietos nuo Kruonio HAE - 32,193km, o nuo Prienų TP - 4,504km. (Irmantas Strumyla)	AKI+	1
Prienai-Alytus	Nenustatytos priežastys		110kV OL Prienai-Alytus sėkmingas AKĮ, t.j. fazėje "C" (Evaldas Šliumpa) (Klemensas Stančiauskas) Atlikus apžiūrą tarp atramų Nr.40-66 atsijungimo priežastis tikėtina ankstesnėje perdengimo vietoje atramoje Nr.51 "C" fazėje. (Gediminas Žukauskas) Alytaus TP L-Prienai atjungta, rekonstrukcija (Klemensas Stančiauskas)	AKI+	1
	Paukščių poveikis		Prienų TP L-Alytus sėkmingas AKĮ. Veikė: Dist1, Ž1, gedimo vieta 25 km nuo Prienų TP. Fazė C. Dėl Alytaus TP rekonstrukcijos OL radialiniame režime. (Remigijus Kuras) (Paulius Martinaitis) Atlikus apžiūrą, atr. Nr. 129 rasta pažeistas el. lanko viršutinis "C" fazės izoliatorius (3,25 km nuo Alytaus TP).	AKI+	1
Prienai-Kapsai	Nenustatytos priežastys		110kV OL Prienai-Kapsai sėkmingas AKĮ (Evaldas Šliumpa)"B" fazė, atstumas 6,19km nuo Kapsų TP (Gintaras Stasionis). Atlikus apžiūrą rasta nutrūkęs žaibosaugos trosas atramoje Nr.145. Perdengimo žymės "B" fazės (vidurinė) izoliatorių pakaboje. (Gediminas Žukauskas)	AKI+	1
Valkininkai-Matuizos	Nenustatytos priežastys		110 kV OL Valkininkai-Matuizos-Varėna sėkmingas AKĮ (Remigijus Kuras) Atlikus apžiūrą, atr. Nr. 33 (8,18 km nuo Valkininkų TP) rasta pažeista el. lanko "A" fazės izoliatorių pakaba. (Darius Jankauskas)	AKI+	1
Vandžiogala-Kėdainiai	Paukščių poveikis		110kV OL Kaunas-Vandžiogala-Kėdainiai sėkmingas AKĮ (Marius Tamošiūnas). Atlikus apžiūrą rasta atramoje Nr.3 perdengimo žymės "A" fazės izoliatorių pakaboje. Pakaba apteršta paukščių. (Gediminas Žukauskas)	AKI+	1
			110kV OL Kaunas-Vandžiogala-Kėdainiai sėkmingas AKĮ. (Marius Garbenis). Atlikus apžiūrą rasta atramoje Nr.5 perdengimo žymės "C" fazės izoliatorių pakaboje. Pakabos apterštos paukščių. (Gediminas Žukauskas)	AKI+	1

			110kV OL Kaunas-Vandžiogala-Kėdainiai sėkmingas AKĮ. (Marius Garbenis) Atlikus apžiūrą rasta atramoje Nr.4 perdengimo žymės "A" fazės izoliatorių pakaboje. Pakabos apterštos paukščių. (Gediminas Žukauskas)	AKI+	1
			110 kV OL Kaunas-Vandžiogala-Kėdainiai sėkmingas AKĮ. (Viktoras Pakalnis). Atlikus apžiūrą rasta atramoje Nr.41 perdengimo žymės ant "B" fazės laido (viršutinis). Pakaba apteršta paukščių. Tikėtinas gandro priartėjimas, izoliatoriai nepažeisti. 9,731 km nuo Vandžiogalos TP, nuo Kauno TP 30,86 km. (Gediminas Žukauskas)	AKI+	1
	Varėna-Merkinė	Nenustatytos priežastys	110kV OL Leipalingis - Merkinė - Varėna sėkmingas AKĮ. (Motiejus Jakubauskas) "A" fazė, 38,12km. nuo Leipalingio TP (Gintaras Stasionis) Atlikus apžiūrą, atr. Nr. 44 rasta pažeista el. lanko "A" fazės izoliatorių pakaba (39,145 km nuo Leipalingio TP). (Darius Jankauskas)	AKI+	1
	Viso:				37
Klaipėdos grupė	Jučiai-Varduva	Paukščių poveikis	110 kV OL N.Akmenė-Jučiai-Varduva sėkmingas AKĮ. (Viktoras Pakalnis). Gedimas B fazėje. (Darius Budžys) 110 kV OL N.Akmenė-Jučiai-Varduva sėkmingas AKĮ. (Viktoras Pakalnis). Gedimas B fazėje. (Darius Budžys). Atlikta apžiūra tarp atr. Nr. 30-64, ruože tarp atramų Nr. 30-50, traversos stipriai apdergtos paukščių. Atr. Nr. 43 perdengta viršutinės fazės girlianda. Tikėtinas paukščių poveikis. (Remigijus Narmontas)	AKI+	1
	Kartena-Kretinga	Paukščių poveikis	110 kV OL Kretinga-Kartena nesėkmingas AKĮ, Odos TP išsijungė TL-100. 01:11 val. Odos TP TL-100 prijungtas ranka Kartenos T-2 "užmaitinimui". Kartenos TP TL-100 išsijungė nuo DA. (Remigijus Kuras) Atlikus OL apžiūrą, atr. nr. 407 pastebėti perdengimo pėdsakai ant laido, šalia nupjauti laukai, buriuojasi gandrai. Tikėtinas paukščių poveikis. (Remigijus Narmontas)	AKI-	1
			110 kV OL Kretinga-Kartena nesėkmingas AKĮ, Odos TP išsijungė TL-100. 21:19 val. Odos TP TL-100 prijungtas ranka Kartenos T-2 "užmaitinimui". (Remigijus Kuras) Kartenos TP TL-100 išsijungė nuo DA (Remigijus Kuras) 22:46 val. Kretingos TP prijungus L-Kartena, Kartenos TP TL-100 prisijungė. (Remigijus Kuras) Atlikus OL apžiūrą, atr. nr. 403 pastebėti perdengimo pėdsakai ant laido, šalia nupjauti laukai, buriuojasi gandrai. Tikėtinas paukščių poveikis. (Remigijus Narmontas)	AKI-	1

Klaipėda-Danė II	Nenustatytos priežastys	110kV OL Klaipėda-Danė2 sėkmingas AKĮ. Lypkių TP veikė 110kV ARI, atsijungė generatorius, generavo 20MW. (Evaldas Šliumpa) OL apžiūrėta defektų galėjusių sukelti OL atsijungimą nepastebėta. (Linardas Mockus)	AKI+	1
Klaipėda-Kretinga I	Nenustatytos priežastys	110kV OL Klaipėda-Kretinga I sėkmingas AKĮ. (Evaldas Šliumpa) OL apžiūrėta tarp atr. Nr. 24-74 . Defektų galėjusių sukelti OL atsijungimą nepastebėta. (Linardas Mockus)	AKI+	1
Klaipėda-Kretinga II	Nenustatytos priežastys	110kV OL Klaipėda-Kretinga 2 nesėkmingas AKĮ (Evaldas Šliumpa) Klaipėdos TP L-Kretinga 2 prijungta 09:59val. (Evaldas Šliumpa) Klaipėdos TP rekonstrukcijos metu įdiegtos telekomandos Kretinga-Klaipėda. Trumpo jungimo metu oro linijoje Kretinga-Kartena neteisingai išsiųsta komanda iš Kretingos TP į Klaipėdos TP. To pasekmė - nesėkmingi AKĮ Kretingos TP, Kartenos TP, Odos TP. (Andrius Bagdonas) OL apžiūrėta defektų galėjusių sukelti OL atsijungimą nepastebėta.	AKI-	1
Klaipėda-Priekulė	Paukščių poveikis	110 kV OL Klaipėda-Priekulė AKĮ sėkmingas (Aloyzas Lizdenis). Atlikus apžiūrą atr. Nr. 26/4 pastebėtas naujai nešamas paukščių lizdas. (Remigijus Narmontas)	AKI+	1
		110kV OL Klaipėda-Priekulė sėkmingas AKĮ (Marius Tamošiūnas). OL apžiūrėta atr. Nr. 26/4 rastas sudužęs izoliatorius tempiamas 9 elementas. Perdengimo pėdsakai ant kitų izoliatorių. Gandras nuderęs atramos viršūnę. bandė susikrauti lizdą. (Linardas Mockus)	AKI+	1
Lenkimai-BenaičiųVE	Paukščių poveikis	OL Skuodas-Lenkimai-Benaičių VE Sėkmingas AKĮ. (Valentinas Kilas) Atlikus OL apžiūrą atr. Nr. 42 rastas perdengtas izoliatorius PSS-120 tipo. ant laido matosi perdengimo pėdsakai. Palei atramą ant žolės paukščių taršos pėdsakai. (Linardas Mockus)	AKI+	1
Mažeikių E-Židikai	Nenustatytos priežastys	110kV OL Mažeikių E -Židikai -Skuodas sėkmingas AKĮ. (Motiejus Jakubauskas) OL apžiūrėta defektų galėjusių sukelti OL atsijungimą nepastebėta. (Linardas Mockus)	AKI+	1
		OL Mažeikių E-Židikai-Skuodas sėkmingas AKĮ. (Valentinas Kilas) OL apžiūrėta defektų galėjusių sukelti OL atsijungimą nepastebėta. (Linardas Mockus)	AKI+	1
Skuodas-Lenkimai	Nenustatytos priežastys	OL Skuodas-Lenkimai-Benaičių VE sėkmingas AKĮ. (Valentinas Kilas) OL apžiūrėta defektų galėjusių sukelti OL atsijungimą nepastebėta (Linardas Mockus)	AKI+	1

	Vėjas I-Šventoji	Paukščių poveikis	110 kV OL Vėjas1-Šventoji sėkmingas AKĮ Veikė Dist.i zona, 5 km nuo Vėjas1 TP (Remigijus Kuras) Prie atr. Nr.Šv53 užsidegė žolė. (Remigijus Kuras). Aplink atramą Nr. 53 kilo gaisras. Tikėtinas paukščių poveikis, nuo kibirkšties užsidegė sausa žolė, negyvų paukščių aplink atramą nepastebėta. Danguje ir ant žemės netoliese pastebėta daug gandrų. (Remigijus Narmontas)	AKI+	1
	Viso:				13
Šiaulių grupė	Joniškis-Valiūnai	Paukščių poveikis	110kV OL Joniškis-Žagarė-N.Akmenė sėkmingas AKĮ. (Evaldas Šliumpa) Atlikus apžiūrą rastas gandas prie atramos Nr 23, izoliatoriai ir laidas nepažeisti (Arūnas Kaušas)	AKI+	1
	Jurbarkas-Vytėnai	Nenustatytos priežastys	110 kV OL Jurbarkas-Vytėnai nesėkmingas AKĮ (Remigijus Kuras) Atlikus OL apžiūrą gedimo priežasties nenustatyta (Arūnas Kaušas)	AKI-	1
		Paukščių poveikis	110kV OL Jurbarkas - Vytėnai sėkmingas AKĮ. (Motiejus Jakubauskas. Gedimas B fazėje. (Darius Budžys) Atlikus apžiūrą atramoje Nr.43 rasta užteršta girlianda ir galimai perdengimo žymės "B" fazės izoliatorių pakaboje. Pakabos apterštos paukščių, aplink daug gandrų (Arūnas Kaušas)	AKI+	1
			110kV OL Jurbarkas-Vytėnai-Stakiai AKĮ sėkmingas. (Marius Tamošiūnas).Gedimas C fazėje. (Darius Budžys) Atlikus apžiūrą gedimo priežastis nenustatyta, tik Atš. Stakiai I apteršta izoliacija ir buriuojasi daug gandrų. (Arūnas Kaušas)	AKI+	1
	N.Akmenė-Žagarė	Paukščių poveikis	110 kV OL N.Akmenė-Žagarė-Joniškis sėkmingas AKĮ. (Viktoras Pakalnis). Gedimas B fazėje. (Darius Budžys) Atlikus apžiūrą prie atramos Nr.23 rasti du apdegę negyvi gandrai, izoliatoriai ir laidai nepažeisti, atstumas nuo Joniškio TP - 13 km, nuo N.Akmenės TP - 41,2 km. (Arūnas Kaušas)	AKI+	1
	Rėkyva-Kuršėnai	Paukščių poveikis	110kV OL Kuršėnai - Rėkyva nesėkmingas AKĮ. Rėkyvos TP išsijungė L-Kuršėnai ir TS-100, T- 1 liko įtampos.19:39 Rėkyvos TP TV įjungtas TS-100, užmaitintas T-1, 19:40 TV įjungtas L- Kuršėnai, paduota U į OL. (Motiejus Jakubauskas) Fazė B, gedimo vieta 31km nuo Rk TP. Kuršėnų TP 20:13 įjungtas L-Rėkyva. (Motiejus Jakubauskas) Bubių TP suveikė 10kV ARĮ. (Motiejus Jakubauskas) Rėkyvos TP OB deblokavo signalines rėles neužfiksavę apsaugų poveikio. OL atr. Nr.149 girliandoje negyvas gandas. (Motiejus Jakubauskas) (Darius Budžys) 2014-08-10 d. gandas pašalintas, pakeista apdegusi girlianda, atstumas iki gedimo vietos nuo Rėkyvos TP 30,59 km. (Arūnas Kaušas)	AKI+	1

	Viso:				6
Utenos grupė	Aizkrauklė-Panevėžys (LN 316)	Nenustatytos priežastys	LN 316 Panevėžys - Aizkrauklė sėkmingas AKI, Panevėžio TP veikė: Dist. I, Dist. pagreit., ŽL, Ž pagreit., L-316.518 ir L2-316 VAKI sėkm. L-55,6 km nuo Panevėžio. (Kazimieras Nalivaika) 18:15 AST Graudinš: gedimo vieta L1-73,7km; L2-74,9km nuo Aizkrauklės. (Kazimieras Nalivaika) Gedimas fazėje "B". (Arūnas Kontrimavičius). OL apžiūra atlikta 2014-07-21, pagal paskaičiuotą gedimo vietą. Defektų, galėjusių iššaukti OL atsijungimą, nenustatyta. Apžiūra atliko, rangovas: UAB "Eltirema". (Sigitas Černas)	AKI+	1
	Čedasai-Parovėja	Nenustatytos priežastys	Rokiškio TP L-Juodupė nesėkmingas AKI. Įjungta TV 13:02 val. Veikė AKI, Dist. I z. (Motiejus Jakubauskas) Be įtampos buvo TP Juodupė, TP Čedasai, TP Parovėja Š2-110 ir T-2. (Motiejus Jakubauskas) Parovėjos TP nesuveikė 10kV ARI. Bendras neatleidimas 207 kWh. Gedimas 56.5km nuo Rokiškio TP, "A" fazė (Motiejus Jakubauskas) Pagal Paskaičiuota gedimo vietą. Atlikta neeilinė apžiūra 2014-04-01 d. tarp atramų Nr. 136-183. Atsijungimo priežasčių nerasta. (Sigitas Černas)	AKI-	1
	Krekenava-Panevėžys I	Nenustatytos priežastys	110kV OL Krekenava-Panevėžys I sėkmingas AKI. (Marius Garbenis) Gedimas fazėje "B" (Arūnas Kontrimavičius) Atlikus OL apžiūrą tarp atramų Nr. 156-208 defektų turėjusių įtakos linijos atsijungimui nepastebėta. Apžiūrą atliko UAB "TETAS" personalas. (Arūnas Pazniokas)	AKI+	1
		Paukščių poveikis	110kV OL Krekenava - Panevėžys I sėkmingas AKI. (Motiejus Jakubauskas) Gedimas fazėje "B". (Arūnas Kontrimavičius) Atlikus OL apžiūrą tarp atr. Nr. 156-208, prie atramos Nr. 181 rastas apdegęs gandas, izoliatorių pakaboje perdengimo žymės. Apžiūrą atliko UAB "TETAS" personalas. (Arūnas Pazniokas)	AKI+	1
	Kupiškis-Panemunėlis	Nenustatytos priežastys	TP Rokiškis L-Panemunėlis sėkmingas AKI (Vladislovas Gintila) Pagal paskaičiuotą atstumą gedimo vieta OL Kupiškis-Panemunėlis. Ruožo apžiūra atlikta 2014-07-14, atsijungimo priežastis nenustatyta. (Jonas Bražionis)	AKI+	1
	Panevėžys-Pakruojis	Nenustatytos priežastys	110 kV OL Panevėžys - Pakruojis sėkmingas AKI (Viktoras Pakalnis) Gedimas fazėje "B". (Arūnas Kontrimavičius). Atlikus neeilinę OL apžiūrą tarp atramų Nr. 110-153, gedimo priežastis nenustatyta. Apžiūrą atliko "TETAS" personalas. (Arūnas Pazniokas)	AKI+	1

Polockas-Ignalinos AE (LN 450)	Nenustatytos priežastys	Atsijungė LN 450, IAE veikė: DFA, ŽI, VAKI sėkm., fazė "B"; 3Io-5,44 kA, 3Uo-206 kV. Polocko TP veikė: DFA, VAKI sėkm. fazė "B"; 3Io-1,316 kA, 3Uo-38 kV. 14:56 OL atsijungė pakartotinai, apsaugos ir prietaisų parodymai analogiški. L-5 km nuo IAE. 14:56 Neris TP OL apžiūra atlikta nuo IAE iki Baltarusijos sienos 2014-07-17 Defektų, galėjusių iššaukti atsijungimą, nerasta. atsijungė LN 456, veikė: DFA, TAKI sėkm., IAE LN 454 neatsijunginėjo. (Kazimieras Nalivaika) 20:50 RUP ODU Vaškevič - atlikus LN 450 apžiūrą nuo 8 iki 16 km, pažeidimų nerasta. (Kazimieras Nalivaika) (Jonas Bražionis)	AKI+	1
Rokiškis-Juodupė	Nenustatytos priežastys	TP Rokiškis L-Juodupė sėkmingas AKI ir atsijungė T-101. Vartotojai negeso – suveikė 10kV ARI (Vladislovas Gintila). Atlikta OL apžiūra, pagal paskaičiuotą gedimo vietą. Defektų, galėjusių iššaukti OL atsijungimą, nenustatyta. Apžiūra atliko, rangovas: UAB "Tetas". Apžiūra atlikta tarp atramų Nr. 7-36. (Sigitas Černas).	AKI+	1
Truskava-Kėdainiai	Nenustatytos priežastys	110kV OL Kėdainiai-Truskava-Krekenava sėkmingas AKI. (Marius Garbenis) Gedimas fazėje "A". (Arūnas Kontrimavičius) Atlikus OL apžiūrą tarp atramų Nr. 105-136 defektų turėjusių įtakos linijos atsijungimui nepastebėta. Apžiūrą atliko UAB "TETAS" personalas. (Arūnas Pazniokas)	AKI+	1
Utena-Panevėžys (LN 455)	Nenustatytos priežastys	Panevėžio TP veikė: LN 455 ŽI, Dist.1, TAKI(+). L-50,7 km. (Dainius Volskis) Utenos TP veikė: LN 455 Dist.1, L1-455 atsijungė, L2-455 neatsijungė, AKI neveikė. (Dainius Volskis) OL apžiūra atlikta 2014-07-08, pagal paskaičiuotą gedimo vietą. Defektų, galėjusių iššaukti OL atsijungimą, nenustatyta (Jonas Bražionis)	Neveike	1
Utena-Tauragnai	Nenustatytos priežastys	OL Utena-Tauragnai sėkmingas AKI. (perkūnija). (Viktoras Pakalnis) F"C" 8,7 km nuo Utenos TP (Rimantas Mackevičius) Atlikus apžiūrą tarp atramų Nr. 36-46 gedimo priežastis nerasta. (Arūnas Pazniokas) (Rimantas Mackevičius)	AKI+	1
Velžys-Vašuokėnai	Nenustatytos priežastys	OL Panevėžys - Velžys 1 sėkmingas AKI. TP Panevėžys L-Velžys 1 AKI sėkmingas. TP Velžys TS-113 AKI sėkmingas. Atstumas nuo Velžio TP L-Vašuokėnai 0,02 km (Viktoras Pakalnis) Gedimo vieta 7,7 km nuo Velžio TP, fazė "C". (Arūnas Kontrimavičius). 110 kV OL Velžys- Vašuokėnai atlikta OL apžiūra, pagal paskaičiuotą gedimo vietą. Defektų, galėjusių iššaukti OL atsijungimą, nenustatyta. (Sigitas Černas)	AKI+	1
Viso:				12

Vilniaus grupė	Neris-Paberžė	Nenustatytos priežastys	OL Neris-Paberžė su atš. į Širvintų TP sėkmingas AKĮ. Paberžės TP išsijungė TS-100. Molėtų TP įsijungė L-Paberžė. (Valentinas Kilas)Atlikus OL apžiūrą atsijungimo priežasčių nerasta. (Saulius Miškinis)	AKI+	1
		Paukščių poveikis	110 kV Neris-Paberžė sėkmingas AKĮ, veikė AKĮ, Ž1 laiptas, gedimas 37,66 km fazė "B" TP Paberžė išsijungė TS-100. 03:27 val TP Molėtai prijungus L-Paberžė TP Paberžė įjungtas TS-100. (Remigijus Kuras) Šioje vietoje buriuojasi didelis kiekis gandrų.	AKI+	1
			110kV OL Neris-Paberžė-Molėtai AKĮ sėkmingas (Marius Tamošiūnas) Pagal paskaičiuotą gedimo vietą apžiūrėtos 110 kV OL Atšaka Širvintos ruožas tarp atramų Nr. 1-24, 110 kV OL Neris-Paberžė ruožas tarp atramų Nr. 56-75. Apylinkėse pastebėta daug gandrų . OL apžiūrą atliko UAB "Eltirema" personalas.	AKI+	1
			110kV OL Neris-Paberžė-Molėtai AKĮ sėkmingas (Marius Tamošiūnas) Pagal paskaičiuotą gedimo vietą apžiūrėtos 110 kV OL Atšaka Širvintos ruožas tarp atramų Nr. 1-24, 110 kV OL Neris-Paberžė ruožas tarp atramų Nr. 56-75. Apylinkėse pastebėta daug gandrų . OL apžiūrą atliko UAB "Eltirema" personalas. (Saulius Miškinis)	AKI+	1
			Neries TP L-Paberžė sėkmingas AKĮ. (Marius Garbenis)Pagal paskaičiuotą gedimo vietą apžiūrėtas 110 kV OL Atšaka Širvintos ruožas tarp atramų Nr. 100-138, apylinkėse pastebėta daug gandrų . OL apžiūrą atliko UAB "Eltirema" personalas. (Saulius Miškinis)	AKI+	1
	Pagiriai-Vilkpėdė II	Nenustatytos priežastys	Atsijungė 110 kV OL Vilnius-Pagiriai2-Vilkpėdė2, AKĮ nesėkmingas Pagirių TP, Aerouosto TP,, Vilkpėdės TP veikė ARĮ. gedimas 15,6 km nuo Vilniaus TP (Remigijus Kuras) 3:55 val. Vilniaus TP L-Pagiriai2 jungta ranka nesėkmingai. (Remigijus Kuras) Atlikus OL apžiūrą tarp atramų Nr. 31A-32 rastas nugriuvęs medis ant A ir B fazių, sugadintas B fazės laidas, atsivynioję 4-ios gyslos, atstumas nuo TP Vilnius 15,038 km.	AKI+	1
	Rūdiškės-Valkininkai	Nenustatytos priežastys	110 kV OL Trakai-Rūdiškės-Valkininkai sėkmingas AKĮ (lietus perkūnija) (Remigijus Kuras) Valkininkų TP veikė Dist 1 z. gedimo vieta 16,8 km. (Remigijus Kuras)	AKI+	1

Švenčionėliai-Švenčionys	Paukščių poveikis	OL Švenčionėliai-Švenčionys sėkmingas AKI. (Valentinas Kilas) Apžiūros metu prie inkarinės atramos Nr. 22 rastas negyvas gandas. (Ramūnas Pocevičius) Atsijungė DJ TS-100. RAA veikimas neteisingas. 11/6-7 d. organizuojami RAA konfig. defekto šalinimo darbai. (Karolis Čepaitis) Atsijungė DJ TS-100. RAA veikimas neteisingas. 11/6-7 d. organizuojami RAA konfig. defekto šalinimo darbai. (Karolis Čepaitis)	AKI+	1
Trakai-Rūdiškės	Nenustatytos priežastys	Ijungiant OL Trakai-Rūdiškės po remonto, Trakų TP atsijungė TL-100. Vartotojai negeso (Vladislovas Gintila) Atlikus OL apžiūrą priežasčių galėjusių įtakoti OL atsijungimui nerasta. (Saulius Miškinis)	AKI+	1
Vievis-Žasliai	Nenustatytos priežastys	110kV OL Vievis-Žasliai nesėkmingas AKI. Tuo pat metu Žaslių TP atsijungė L-Lietuvos E, L-Vievis, TS-100, AP-100. Žaslių TP L-Lietuvos E sėkmingas AKI, AP-100 sėkmingas AKI. Vievio TP L-Žasliai įjungta ranka 22:50val. Žaslių TP L-Vievis ir TS-100 įjungta ranka 22:52val. Vartotojai neatsijungė (Evaldas Šliumpa) Žaslių TP L-Vievis apsaugų signalinių relių poveikio nerasta. Žaslių TP L-Lietuvos E paveikusi sign. relė "AKI". (Motiejus Jakubauskas) 2014-08-09 buvo apžiūrėta oro linija iki Atr. Nr. 22. Defektų nerasta.	Neveike	1
Voronovas-Šalčininkai	Paukščių poveikis	OL Voronovo - Šalčininkai sėkmingas AKI (Viktoras Pakalnis) TP Voronovo L-Šalčininkai veikė Ž I I. atstumas 22,6 km. nuo TP Voronovas (Viktoras Pakalnis) Pagal pateiktą gedimo vietą, TP Šalčininkai. Buvo apžiūrėta OL, prie pastotės šviežiai nupjautuose pasėliuose buriuojasi gandrų būrys. Atramos 85, 84, 83, 82 apterštos paukščių. (Ramūnas Pocevičius)	AKI+	1
Viso:				11
Viso:				79

3.3. Ex-ante: Pelėsakalių perėjimas, užimtumas ir sėkmingumas Lietuvoje prieš iškeliant inkilus

Buvo surinkti duomenys apie pelėsakalių stebėjimus perėjimo metu visoje Lietuvos teritorijoje apie 101 pelėsakalių stebėjimus 10 metų laikotarpyje. Didžioji dalis stebėjimų, nenurodo pelėsakalių perėjimo sėkmingumo ar užimtumo. Visoje projekto veiklų teritorijoje, kur keliama inkilai pelėsakaliams niekada nebuvo iškelta specialių inkilų šių paukščių perėjimui, todėl, perėjimo sėkmingumas nėra žinomas. Paukščiai dažniausiai perėdavo tik atsitiktiniuose vietose, kur rasdavo tinkamas vietas dėti kiaušinius. Taip pat paukščiai užimdavo dirbtines lizdavietes, iškeltas Vakarų Lietuvoje (3 pav.)

3 pav. Pelėsakalis prie inkilo, Klaipėdos miestas, (J. Morkūno nuotrauka).

Yra vertinama, kad vakarų Lietuvoje gali perėti iki 50% visų Lietuvoje perinčių pelėsakalių. Tikslus perinčių porų skaičius nėra žinomas, bet vertinama, kad Klaipėdos apskrityje gali perėti iki 50-100 porų pelėsakalių (3a pav.).

Lentelė. Pelėsakalių stebėjimai Lietuvoje iki įgyvendinant projektą

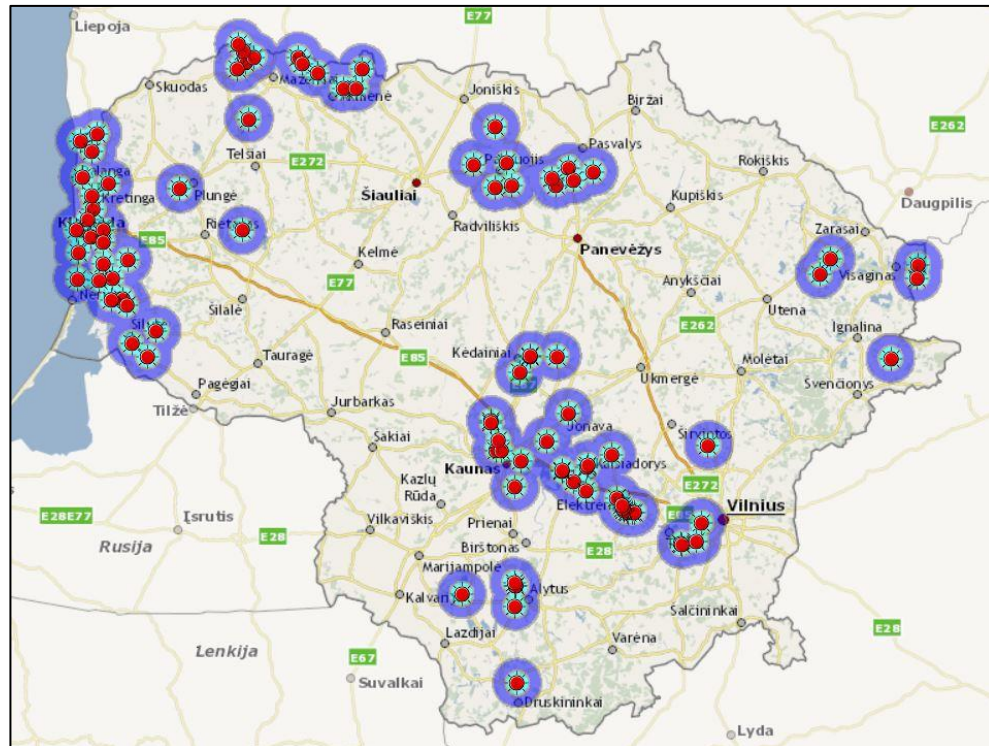
Nr.	Rajonas	Koordinatės	X	Y	Stebėtojas	Stebėjimų data	Stebėjimo apibūdinimas
1	Pakruojis	56.001845, 23.916428	56,00184	23,91642	L. Raudonikis		
2	Pakruojis	55.922713, 23.947721	55,92271	23,94772	L. Raudonikis		
3	Pakruojis	55.998639, 23.692289	55,99863	23,69228	L. Raudonikis		
4	Pakruojis	56.133913, 23.835492	56,13391	23,83549	L. Raudonikis		

5	Pakruojis	55.913821, 23.832624	55,91382	23,83262	L. Raudonikis		
6	Kaunas	54.978737, 23.859875	54,97873	23,85987	L. Raudonikis		
7	Širvintų raj.	54,956062, 25,207160	54,95606	25,20716	L. Raudonikis		
8	Vilniaus raj.	54.670884, 25.153847	54,67088	25,15384	L. Raudonikis		
9	Ignalinos raj.	55.258161, 26.391439	55,25816	26,39143	L. Raudonikis		
10	Visaginas, LAE	55.600953, 26.592034	55,60095	26,59203	L. Raudonikis		
11	Visaginas, LAE	55.554131, 26.582454	55,55413	26,58245	L. Raudonikis		
14	Mažeikių raj.	56.360789, 22.17302	56,36079	22,17302	D.Makavičius		Nereguliariai 1 pora peri nuo 1999 m.
15	Mažeikių raj.	56.380771, 22.234275	56,38077	22,23427	D.Makavičius		Medžioja veisimosi laikotarpiu
16	Mažeikių raj.	56.403499, 22.165744	56,4035	22,16574	D.Makavičius		Stebima 1 pora, tikėtina, kad peri
17	Mažeikių raj.	56.153433, 22.207322	56,15343	22,20732	D.Makavičius		Stebima 1 pora, tikėtina, kad peri
18	Mažeikių raj.	56.42676, 22.129942	56,42676	22,12994	D.Makavičius		Medžioja veisimosi laikotarpiu
19	Mažeikių raj.	56.337914, 22.126416	56,33791	22,12641	D.Makavičius		Medžioja veisimosi laikotarpiu
20	Mažeikių raj.	56.384495, 22.526152	56,3845	22,52615	D.Makavičius		Medžioja veisimosi laikotarpiu
21	Mažeikių raj.	56.359416, 22.551205	56,35942	22,55120	D.Makavičius		Medžioja veisimosi laikotarpiu
22	Akmenės raj.	56.326472, 22.651812	56,32647	22,65181	D.Makavičius		Medžioja veisimosi laikotarpiu
23	Akmenės raj.	56.275855, 22.914055	56,27586	22,91405	D.Makavičius		Medžioja veisimosi laikotarpiu
24	Akmenės raj.	56.345103, 22.950458	56,3451	22,95045	D.Makavičius		Medžioja veisimosi laikotarpiu
25	Alytaus r.	54.456901, 23.961472	54,4569	23,96147	R. Jakaitis		Perėjo
26	Pasvalio r.	55.940177, 24.356435	55,94018	24,35643	A. Čerkauskas		Koopuliacja, srtebėta
27	Pasvalio r.	55.923132, 24.234975	55,92313	24,23497	A. Čerkauskas		Su jaunikliais stebėjimas
28	Pasvalio r.	55.944418, 24.209912	55,94442	24,20991	A. Čerkauskas		
29	Zarasų r.	55.633053, 26.026291	55,63305	26,02629	A. Čerkauskas		Stebėjimas vasara
30	Utenos r.	55.576648, 25.950355	55,57665	25,95035	A. Čerkauskas		Stebėjimas vasara

31	Skuodo r.	55.887851, 21.767563	55,88785	21,76756	G. Gražuliavičius		Matytas veisimosi metu
32	Plungės r.	56.079872, 21.2108	56,07987	21,2108	G. Gražuliavičius		Matytas veisimosi metu
33	Plungės r.	55.740357, 22.182669	55,74036	22,18266	G. Gražuliavičius		Matytas veisimosi metu
34	Klaipėdos raj.	55.701352, 21.196282	55,70135	21,19628	J. Morkūnas	2014.05.29	I medžiojantis paukštis
35	Kauno miestas	54.905447, 24.008294	54,90544	24,00829	J. Morkūnas	2014.06.15	Perintys paukščiai
36	Kauno r.	54.944875, 23.849206	54,94487	23,84920	J. Morkūnas	2011	Medžioja perėjimo sezono
37	Kauno r.	54.808094, 23.9665	54,80809	23,96650	J. Morkūnas	2011	Medžioja perėjimo sezono
38	Klaipėdos raj.	55.478259, 21.415525	55,47825	21,41552	J. Morkūnas	2011	Laikėsi perėjimo sezono
39	Kaišiadorių raj.	54.827659, 24.341524	54,82765	24,34152	J. Morkūnas	2013	Laikėsi perėjimo sezono
40	Kaišiadorių raj.	54.793144, 24.420247	54,79314	24,42024	J. Morkūnas	2012	Laikėsi perėjimo sezono
41	Elektrėnų sav.	54.764636, 24.616022	54,76463	24,61602	J. Morkūnas	2011	Laikėsi perėjimo sezono
42	Kaišiadorių raj.	54.864735, 24.269402	54,86473	24,26940	J. Morkūnas		Laikėsi perėjimo sezono
43	Kaišiadorių raj.	54.878784, 24.427198	54,87878	24,42719	J. Morkūnas	2011	
44	Klaipėdos raj.	55.800446, 21.205496	55,80044	21,20549	J. Morkūnas	2011	
45	Klaipėdos r.	55.852295, 21.190297	55,85229	21,19029	J. Morkūnas	2012	
46	Klaipėdos r.	55.918378, 21.130043	55,91837	21,13004	J. Morkūnas	2012	
47	Klaipėdos r.	55.72552, 21.278627	55,72552	21,27862	J. Morkūnas	2012	
48	Klaipėdos r.	55.760617, 21.174334	55,76061	21,17433	J. Morkūnas	2012	
49	Klaipėdos r.	55.682046, 21.275125	55,68204	21,27512	J. Morkūnas	2012	
50	Klaipėdos r.	55.549386, 21.346813	55,54938	21,34681	J. Morkūnas	2012	
51	Šilutės r.	55.470452, 21.341865	55,47045	21,34186	J. Morkūnas	2012	
52	Šilutės r.	55.450875, 21.444223	55,45087	21,44422	J. Morkūnas	2012	
53	Šilutės r.	55.312515, 21.485863	55,31251	21,48586	J. Morkūnas	2012	
54	Šilutės r.	55.265223, 21.593373	55,26522	21,59337	J. Morkūnas	2012	
55	Palanga	56.050512, 21.098774	56,05051	21,09877	J. Morkūnas	2012	
56	Kretingos r.	56.014177, 21.182793	56,01417	21,18279	J. Morkūnas	2012	

57	Kretingos r.	55.896772, 21.296901	55,89677	21,29690	J. Morkūnas	2012	
58	Jonavos raj.	55.080721, 24.308977	55,08072	24,30897	M. Karlonas	2011-2014m.	1 medžiojantis paukštis
59	Kaišiadorių raj.	54.888598, 24.432811	54,88859	24,43281	M. Karlonas	2012.07.15	1 paukštis
60	Alytaus raj.	54.443025, 23.975837	54,44302	23,97583	M. Karlonas	2012.03.25	2 medžiojantys paukščiai
61	Alytaus raj.	54.444, 23.976264	54,44400	23,97626	A. Petraška	2006-2014	atskiri paukščiai, lizdavietė neaptikta
62	Jonavos raj.	54.872686, 24.27154	54,87268	24,27154	M. Karlonas	2013.08.15	2 paukščiai ant laidų
63	Jonavos raj.	55.0528, 23.81466	55,05280	23,81466	M. Karlonas	2014.04.21	1 paukštis ant laidų
64	Kauno raj.	54.97729, 24.170098	54,97729	24,17009	M. Karlonas	2014.06.02	Medžiojanti patelė
65	Alytaus raj.	54.413004, 23.62992	54,41300	23,62992	A. Petraška	2014.05	Užimtas lizdas
66	Kauno raj.	55.045912, 23.816414	55,04591	23,81641	A. Petraška	2004 - 2007	Paukščiai
67	Kėdainių raj.	55.289833, 24.236205	55,28983	24,23620	A. Petraška	2005 - 2007	Perėjo 1-2 poros
68	Kėdainių raj.	55.290044, 24.064382	55,29004	24,06438	A. Petraška	2006 ir 2007	Pavieniai, vienkartiniai perėjimo atvejai
69	Kėdainių raj.	55.230456, 23.994203	55,23045	23,99420	A. Petraška	2007 ir 2007	Pavieniai, vienkartiniai perėjimo atvejai
70	Neringa	55.640175, 21.118829	55,64017	21,11882	E. Šniaukšta	2014.06.08	1 paukštis
71	Druskininkų sav.	54.085112, 23.980996	54,08511	23,98099	S. Medžionis	2012.08.04	2 paukščiai
72	Alytaus raj.	54.368515, 23.968185	54,36851	23,96818	A. Petraška	2014.06.05	užimtas lizdas
73	Kėdainių raj.	55.292246, 24.067099	55,29224	24,06709	S. Karalius	Keletą metų lėš	Paukščiai
74	Klaipėdos raj.	55.618181, 21.441308	55,61818	21,44130	S. Karalius	2009 m.	1 pora
75	Klaipėdos raj.	55.602259, 21.286943	55,60225	21,28694	S. Karalius	Reguliariai	
76	Kaunas	54.940326, 23.878512	54,94032	23,87851	S. Medžionis	2014.06.12	1 paukštis
77	Šilutės raj.	55.21.53, 21.38.59	55,36187	21,64707	E. Užpelkis	2014-06-17, 2, 2013	1 medžiojantis patinas
78	Elektrėnų sav.	54.715747, 24.67629	54,71574	24,67629	E. Pakštytė		
79	Elektrėnų sav.	54.713356, 24.68709	54,71335	24,68709	E. Pakštytė		Stebimi šiose teritorijose
80	Elektrėnų sav.	54.711766, 24.711412	54,71176	24,71141	E. Pakštytė		
81	Elektrėnų sav.	54.713437, 24.726265	54,71343	24,72626	E. Pakštytė		
82	Elektrėnų sav.	54.722326, 24.662084	54,72232	24,66208	E. Pakštytė		
83	Elektrėnų sav.	54.72809,	54,72809	24,65214	E. Pakštytė		

		24.652147					
84	Elektrėnų sav.	54.742323, 24.646725	54,74232	24,64672	E. Pakštytė		
85	Vilnius/Trakai	54.596746, 25.024248	54,59674	25,02424	E. Pakštytė		Laikėsi
86	Vilnius/Trakai	54.592294, 25.025531	54,59229	25,02553	E. Pakštytė		Laikėsi
87	Vilnius/Trakai	54.604351, 25.119601	54,60435	25,11960	E. Pakštytė		Perėjo
88	Kaišiadorių r.	54.925501, 24.586033	54,92550	24,58603	E. Pakštytė		
89	Pasvalio raj.	55.985639, 24.320506	55,98563	24,32050	Z. Gasiūnautė		Perėjo
90	Pasvalio raj.	55.969783, 24.481823	55,96978	24,48182	Z. Gasiūnautė		Perėjo
91	Mažeikių raj.	55.539971, 21.262609	55,53997	21,26260	V. Jusys	2009.01.12	Žiemojantis patinas
92	Akmenės raj.	56.273555, 22.822637	56,27356	22,82263	D. Makavičius	2006.08.18	1 paukštis
93	Pakruojo raj.	56.034106, 23.666096	56,03410	23,66609	D. Deimantavičius	2012.07.29	Stebėtas veisimosi metu
94	Šilutės raj.	55.316642, 21.407686	55,31664	21,40768	D. Deimantavičius	2012.08.11	Stebėtas veisimosi metu
95	Kėdainių raj.	55.304164, 24.162451	55,30416	24,16245	D. Deimantavičius	2014.05.22	Stebėtas veisimosi metu
96	Kėdainių raj.	55.404264, 24.429606	55,40426	24,42960	D. Deimantavičius	2014.08.29	Stebėtas veisimosi metu
97	Panevėžio raj.	55.473446, 24.5157	55,47344	24,51570	D. Deimantavičius	2014.08.29	Stebėtas veisimosi metu
98	Kauno raj.	54.955161, 23.701318	54,95516	23,70131	D. Deimantavičius	2012.06.30	Stebėtas veisimosi metu
99	Šiaulių raj.	56.122738, 23.279779	56,12273	23,27977	D. Deimantavičius	2012.08.08	Stebėtas veisimosi metu
100	Jonavos raj.	55.07639, 24.298583	55,07639	24,29858	D. Deimantavičius	2013.05.24	Stebėtas veisimosi metu
101	Kauno raj.	55.053014, 23.821651	55,05301	23,82165	D. Deimantavičius	2009.06.23	Stebėtas veisimosi metu

3a paveikslas Pelėsakalių stebėjimo taškai visimosi metu Lietuvoje.

IV. EX-POST STEBĖSENOS REZULTATAI 2016 M.

4.1. Ex-post: žuvusių ir traumotų paukščių po aukštos įtampos elektros laidais pradėjus įgyvendinti apsaugos diegimo priemonės

Žuvusių paukščių apskaitos vykdytos tiek rudens, žiemos ir pavasario sezonais. Daugiausiai žuvusių paukščių buvo fiksuota ir registruota Kauno mieste. Daugiausiai žuvo gulbės nebylės skirtingais epizodais per kelias dienas žūdavo nuo 4 iki 14 paukščių. Taip pat žiemos metu buvo rastas vienas tūbuotasis suopis. Reikia pažymėti, jog didžioji dalis paukščių žūdavo dėl papildomo žmogaus trikdymo, kuomet masiškai pabaidyti paukščiai atsitrenkdavo net ir nuženklintas į oro perdavimo linijas. Gulbių žūčių nebuvo fiksuota vietose, kur nebuvo plaukiojama vandens priemonėmis (baidarėmis, valtimis) ir paukščiai nebuvo trikdomi (4a, 4b, 4c, 4d pav.) .

Lentelė monitoringo metu surinktų duomenų suvestinė apie žuvusius paukščius.

Nr.	Data	Oro linijos pavadinimas	Apsaugos priemonės tipas	Rezultatas (rasti negyvi paukščiai, jų rūšis)	Nuotraukos numeris (tik negyvo paukščio aptikimo atveju)	Pastabos
1	2016-11-14	Leipalingis – Merkinė	Šakutės, Lėkštutės	Negyvų paukščių nerasta	-	-
2	2016-07-18	Šiauliai – Kelmė	Spiralės	Negyvų paukščių nerasta	-	-
3	2016-08-10	Vandžiogala - Kėdainiai	Šakutės, Lėkštutės	Negyvų paukščių nerasta	-	-
4	2016-09-14	Kauno HE – Kruonio HE	Pakabukai	Negyvų paukščių nerasta	-	-
5	2016-10-16	Kelmė – Raseiniai	Šakutės, Lėkštutės	Negyvų paukščių nerasta	-	-
6	2016-12-28	Kauno linijos	Pakabukai	Negyvų paukščių nerasta, nors buvo stebėtos ankščiau gulbės nebylės	-	Pranešė Ž.Šančių gyventoja, Loreta Kiliotaitienė. Gruodžio mėnesį stebėjo 5 negyvas gulbes nebyles nešamas srovės
7	2017-01-17	Klaipėda – Kretinga I	Šakutės, Lėkštutės	Tūbuotasis suopis	Nuotrauka	
8	2017-01-21	Ž. Šančių linija, KHE linijos	Pakabukai	Negyvų paukščių nerasta, nors buvo stebėtos ankščiau gulbės nebylės	-	Pranešė Ž.Šančių gyventoja, Loreta Kiliotaitienė. Sausio mėnesį stebėjo 6 negyvas gulbes nebyles nešamas srovės ir pora sužeistų
9	2017-02-09	Ž. Šančių linija, KHE linijos	Pakabukai	Negyvų paukščių nerasta	-	-

10	2017-02-16	Ž. Šančių linija, KHE linijos	Pakabukai	14 gulbių nebylių	Video medžiaga: https://www.youtube.com/watch?v=ujBCsbPb3_Q Nuotraukos	Vasario 16-osios baidarininkų plaukimo metu, buvo stebėta, kaip į laidus atsimuša mažiausiai 10 gulbių nebylių. Kurių dalis žuvo vietoje ir buvo nuneštos srovės, o kelios sužeistos nuplaukė kranto link. Po kelių dienų buvo rasti dar keli gulbių nebylių kūnai.
11	2017-03-06	Lietuvos Energija – Jonava (LN-318)		Negyvų paukščių nerasta	-	-
12	2016-11-07	Tauragė-Pagėgiai	Spiralės, pakabukai	Negyvų paukščių nerasta	-	-
13	2016-11-06	Juknaičiai-Usėnai	Spiralės	Negyvų paukščių nerasta	-	-
14	2017-03-18	Juknaičiai-Usėnai	Spiralės, pakabukai	Negyvų paukščių nerasta	-	-
15	2017-04-17	Kaunas-Šiauliai	Spiralės	Negyvų paukščių nerasta	-	-
16	2017-04-16	Rėkyva-Lygumai	Spiralės	Negyvų paukščių nerasta	-	-
17	2017-01-06	Igliauka-Kapsai	Lėkštutės	Negyvų paukščių nerasta	-	-

4a pav. Žuvės tūtuotasis suopis (M. Karlono nuotrauka)

4b paveikslas. Užfiksuotas gulbės nebylės atsitrenkimas į elektros perdavimo liniją, per baidarių plaukimą Kaune (M. Karlono nuotrauka)

4c paveikslas. Krentančios gulbės nebylės, per baidarių plaukimą Kaune (M. Karlono nuotrauka)

4c paveikslas. Žuvusi gulbė nebylė Kaune po baidarių plaukimo (M. Karlono nuotrauka)

4.2. Ex- post: gandrų mirtingumo nuo elektros iškrovos ant aukštos įtampos elektros oro pardavimo linijų monitoringo rezultatai

Analizuojant duomenis už 2016 metų aukštos įtampos elektros perdavimo oro linijų atkarpose buvo užfiksuota viso 12 atsijungimų dėl paukščių poveikio.

Atkarpose, kuriose buvo įdiegtos apsaugos priemonės projekto laikotarpiu, buvo užfiksuoti tik du atvejai kai atsijungimų priežastis buvo paukščių poveikis.

Paukščių poveikis	Kaunas-Palemonas	110kV OL Kaunas- Palemonas sėkmingas AKĮ (Evaldas Šliumpa)T.j. fazėje "A" U1=27,53kV, U0=33,1kV (Klemensas Stančiauskas)Atlikus apžiūrą rasta dengta izol. pakaba atramoje Nr.12 kairė fazė (A). Pakaba apteršta paukščių išmatomis. Tikslus atstumas iki gedimo vietos 2,7km. (Irmantas Strumyla)	1
	Neris-Paberžė	110kV OL Neris-Paberžė sėkmingas AKĮ.Molėtų TP L-Paberžė sėkmingai suveikė ARĮ. Paberžės TP nuo U min.išsijungė TS-100 (Motiejus Jakubauskas) Pagal paskaičiuotą gedimo vietą apžiūrėtos 110 kV OL Atšaka Širvintos ruožas tarp atramų Nr. 1-24, 110 kV OL Neris- Paberžė ruožas tarp atramų Nr. 63-75, gedimo priežasties nerasta. Tikėtinas paukščių poveikis.	1
	Švenčionėliai-Ignalina	110 kV OL Švenčionėliai - Ignalina sėkmingas AKĮ (Mindaugas Bernotas) Atlikus apžiūrą atramoje Nr. 13 perdengimo žymės ant izoliatorių pakabos viršutinio izoliatoriaus, ant laido ir palaikančio gnybto. Ant traversos matyti paukščių išmatos. Apžiūrą atliko LITGRID AB personalas (Arūnas Pazniokas)	1
	Telšiai-Seda	110kV OL Telšiai-Seda-Varduva sėkmingas AKĮ (Motiejus Jakubauskas. OL apžiūrėta Atramoje Nr. 30 rastas gandalizdis, matosi nežymūs perdengimo pėdsakai. (Egidijus Vaičiulis) (Linardas Mockus)	1
	Utena-Rašė II	110kV OL Utena-Rašė2 sėkmingas AKĮ. (Evaldas Šliumpa) Atlikus OL apžiūrą prie atamos Nr. 40 rastas negyvas gandas. Ant fazės "B" laido matosi el. lanko žymės, laidas nepažeistas. Apžiūrą atliko LITGRID AB linijų inžinierius. (Arūnas Pazniokas)	1

Vėjas I-Šventoji	110 kV OL Vėjas I - Šventoji sėkmingas AKĮ (Mindaugas Bernotas) Atramoje ant apatinės traversos guli gandrai. Matosi perdengimo pėdsakai ant "A" fazės laido. Numatyta pašalinti planinio remonto metu. (Linardas Mockus)	1
Vilnius-Jašiūnai	110 kV OL Vilnius-Jašiūnai sėkmingas AKĮ. (Remigijus Kuras) Pagal paskaičiuotą atstumą išeina 110 kV OL Jašiūnai-Šalčininkai. Apžiūrėtas OL dvigrandis ruožas, defektų galėjusių sukelti atsijungimą nepastebėta. Galimas paukščių poveikis aplinkui pievose daug gandrų. (Saulius Miškinis)	1
Klaipėda-Telšiai (LN 458)	Atsijungė LN 458 Klaipėda-Telšiai, Klaipėdos TP VAKĮ sėkm., Telšių TP VAKĮ nesėkm., TAKĮ nesėkm., Dist. I, ŽI, FNA. 08:32 OL iš Telšių TP įjungta televaldymu. Atstumas nuo Klaipėdos L-73,18km, atstumas nuo Telšių 8,14km. (Kazimieras Nalivaika) Atlikta apžiūra tarp atr. Nr. 25-32. Planuojama atlikti papildomą apžiūrą, pagal pateiktą įkitą atstumą. Atliekant papildomą apžiūrą atr. Nr. 30 pastebėti perdengimo pėdsakai (apeinamoje girliandoje). Ant žemės paukščių taršos pėdsakai, tikėtinas paukščių poveikis. Atstumas nuo Telšių TP - 9,236 km.	1
Klaipėda-Palanga	OL Klaipėda-Palanga Sėkmingas AKĮ. (Valentinas Kilas) Atramoje Nr. 30 sunestas gandro lizdas. Perdengimo pėdsakų nesimato. Tikėtinas paukščių poveikis. (Linardas Mockus) 08.30 d. pagal RAA oscilogramas buvo nustatyta, kad Palangos TP L-Klaipėda AJ vykdydamas AKĮ ciklą, dėl sudegusios įjungimo ritės, liko atjungtoje padėtyje. (Egidijus Vaičiulis)	1
Klaipėda-Priekulė	OL Klaipėda - Priekulė sėkmingas AKĮ (Mindaugas Bernotas). Atlikus OL apžiūrą pastebėta atr. Nr. 26/2 viršūnėje kraunamas naujas lizdas. (Remigijus Narmontas) 2016-06-16 lizdas pašalintas. Sumontuota papildoma apsauga nuo paukščių (šakutė) (Egidijus Vaičiulis)	1
Neris-Šeškinė II	OL Neris-Šeškinė2 sėkmingas AKĮ (Remigijus Kuras) Pagal paskaičiuotą atstumą atlikta OL apžiūra tarp atr. Nr. 10-40. Pievose pastebėta paukščių (gandrų) susikaupimas. (Saulius Miškinis)	1
Usėnai-Pagėgiai	Pagėgių TP atsij. L-Usėnai: sėkmingas AKĮ, Dist. ir Ž II kompl., Šilutės TP atsij. L-Juknaičiai: sėkmingas AKĮ, Dist., atstumas 9,86km. (Marius Garbenis) OL apžiūrėta rasti sunęsti lizdai atr. nr. 120; 128; 141;. Rasti sudužę izoliatoriai po vieną girliandoje atr. Nr. 126 ir 150. Atr. Nr. 119 dengta viršutinės fazės pakabinama girlianda. (Linardas Mockus)	1
Viso:		12

4.3. Ex-post: Pelėsakalių perėjimo užimtumas ir sėkmingumas Lietuvoje po inkilų iškėlimo 2016 metais

Inkilai pelėsakaliams buvo pradėti kelti 2015 metų pavasarį. Dalis inkilų buvo sėkmingai iškelta iki perėjimo sezono pradžios, kiti inkilai buvo iškelti jau perėjimo ar jauniklių auginimo metu. Iš 41 iškelto inkilo 2015 metais užimti buvo trys inkilai, du Vilniaus rajone ir vienas Alytaus rajone. Prie visų inkilų perėjimo metu buvo stebimos patelės. Vilniaus rajone, iškeltuose inkiluose buvo požymių, kad paukščiai perėjo ir augino jauniklius (PAV, lentelė). Patikrinus kitus inkilus nebuvo aptikta paukščių užimtumo pėdsakų.

Iki perėjimo pradžios 2016 metais pelėsakaliams Lietuvoje buvo iškelta 300 inkilų ant elektros perdavimo atramų įvairiuose Lietuvos regionuose (6 pav.). Inkilai buvo tikrinami nuo birželio vidurio iki liepos vidurio. Šiuo periodu galima užregistruoti abi pelėsakalių perėjimo „bangas“. Jau ankščiau Lietuvoje buvo pastebėta pelėsakalių subtilybė kai skirtingų porų paukščiai perėti pradeda net mėnesio skirtumu. Vienų porų jaunikliai jau būna beveik apsiplunksnavę ir netrukus paliks inkilą, kai kituose inkiluose būdavo dar perimi kiaušiniai (5 pav.). Todėl pirmos apskaitos metu galima suregistruoti ankstyvas poras, o vėlesnės apskaitos metu galima atrasti pirmosios apskaitos metu praleistus užimtus inkilus ir suskaičiuoti juose esančių jauniklių skaičių.

5 paveikslas. Užimtas inkilas su jaunikliais, Kauno rajone (J. Morkūno nuotrauka)

Patikrinus visus inkilus buvo nustatytas 57 inkilų naudojimas perėjimo sezonu, 36 inkiluose (11,9 % nuo visų iškeltų inkilų) pelėsakaliai sėkmingai perėjo ir išaugino jauniklius. Vidutiniškai inkiluose buvo po 5,2 jauniklius. Dažniausiai inkiluose būdavo suskaičiuojama nuo 4 iki 6 jauniklių. Iš viso buvo suskaičiuoti 109 jaunikliai, dar keliuose inkiluose nepavyko nustatyti

tikslaus jauniklių skaičiaus. Didžiausias inkilų užimtumas buvo arti didžiųjų miestų. Daugiausiai pelėsakalių perėjo vakarų Lietuvoje: Klaipėdos mieste – 5, Klaipėdos raj. – 8 (7 pav.), Kretingos raj. – 3 ir Palangos mieste – 1 pora. Alytaus rajone perėjo 7 poros, Vilniaus mieste – 4 poros, Kauno raj. – 3 poros. Sėkmingai po vieną vadą užaugino pelėsakaliai perėję Kėdainių, Jurbarko, Trakų, Vilniaus rajonuose (Lentelė). Taip pat viename inkile prie Dumpių, Klaipėdos rajonas, buvo aptiktas pelėsakalis su baltu plastikiniu žiedu -N91. Gavus atsakymą iš žiedavimo centro paaiškėjo, kad šis pelėsakalis, dar neskraidantis jauniklis buvo žieduotas Mozowieckie regione, Lenkijoje už 407 km nuo dabartinės perėjimo vietos. Vadinasi Lietuvoje sėkmingai perėjo antrametė patelė iš Lenkijos.

6 pav. Inkilai iškelti pelėsakaliams 2015 ir 2016 metais projekto teritorijose. Raudona spalva, neužimti inkilai, Mėlyna - naudoti perėjimo sezonu, Žalia – naudoti perėjimo metu ir sėkmingai užauginti jaunikliai, Geltona - nežinoma ar užimti.

Lentelė. Paprastųjų pelėsakalių užimti inkilai 2015 ir 2016 metais.

Inkilas	Savivaldybė	Stebėtojas	Inkilo užimtumas	Perėjimas 2016 metais
---------	-------------	------------	------------------	-----------------------

Pagal stulpą 119_37	Vilniaus m.	Pakštytė Eglė	Yra lankymo požymių	
Pagal stulpą 122_13	Vilniaus m.	Pakštytė Eglė	Yra lankymo požymių	
Pagal stulpą 122_33	Vilniaus r.	Pakštytė Eglė	Yra lankymo požymių	
Pagal stulpą 122_68	Vilniaus r.	Pakštytė Eglė	Yra lankymo požymių	
Pagal stulpą 124_10	Vilniaus m.	Pakštytė Eglė	Užimtas	Perėjo. Taip pat ir 2015 metais
Pagal stulpą 124_4	Vilniaus m.	Pakštytė Eglė	Užimtas	Perėjo. Taip pat ir 2015 metais
Pagal stulpą 199_63	Jurbarko r.	Pakštytė Eglė	Yra lankymo požymių	
Pagal stulpą 200_125	Kaišiadorių r.	Morkūnas Julius	Yra lankymo požymių	
Pagal stulpą 205_11	Kauno r.	Morkūnas Julius	Užimtas	Perėjo
Pagal stulpą 205_4	Kauno r.	Morkūnas Julius	Užimtas	Perėjo
Pagal stulpą 209_35	Kauno r.	Karlonas Marius	Užimtas	Perėjo
Pagal stulpą 264_72	Jurbarko r.	Pakštytė Eglė	Yra lankymo požymių	
Pagal stulpą 268_8	Klaipėdos r.	Morkūnas Julius	Užimtas	Perėjo
Pagal stulpą 271_6	Klaipėdos m.	Morkūnas Julius	Užimtas	Perėjo
Pagal stulpą 275_5	Klaipėdos m.	Morkūnas Julius	Yra lankymo požymių	
Pagal stulpą 275_9	Klaipėdos m.	Morkūnas Julius	Yra lankymo požymių	
Pagal stulpą 289_39	Klaipėdos m.	Morkūnas Julius	Užimtas	Perėjo
Pagal stulpą 289_5	Klaipėdos r.	Morkūnas Julius	Užimtas	Perėjo
Pagal stulpą 289_73	Klaipėdos r.	Morkūnas Julius	Užimtas	Perėjo
Pagal stulpą 290_111	Kretingos r.	Morkūnas Julius	Yra lankymo požymių	
Pagal stulpą 291_13	Klaipėdos r.	Morkūnas Julius	Užimtas	Neperėjo
Pagal stulpą 291_22	Klaipėdos m.	Morkūnas Julius	Užimtas	Perėjo
Pagal stulpą 291_5	Klaipėdos r.	Morkūnas Julius	Užimtas	Perėjo
Pagal stulpą 293_100	Klaipėdos r.	Morkūnas Julius	Užimtas	Perėjo
Pagal stulpą 293_121	Kretingos r.	Morkūnas Julius	Užimtas	Perėjo
Pagal stulpą 293_140	Palangos m.	Morkūnas Julius	Užimtas	Perėjo
Pagal stulpą 293_45	Klaipėdos m.	Morkūnas Julius	Užimtas	Perėjo

Pagal stulpą 293_45	Klaipėdos m.	Morkūnas Julius	Užimtas	Perėjo
Pagal stulpą 293_51	Klaipėdos m.	Morkūnas Julius	Užimtas	Perėjo
Pagal stulpą 293_55	Klaipėdos r.	Morkūnas Julius	Yra lankymo požymių	
Pagal stulpą 293_69	Klaipėdos r.	Morkūnas Julius	Užimtas	Perėjo
Pagal stulpą 323_38	Šilutės r.	Morkūnas Julius	Yra lankymo požymių	
Pagal stulpą 326_192	Skuodo r.	Morkūnas Julius	Yra lankymo požymių	
Pagal stulpą 340_156	Jurbarko r.	Pakštytė Eglė	Užimtas	Perėjo
Pagal stulpą 353_57	Telšių r.	Morkūnas Julius	Yra lankymo požymių	
Pagal stulpą 37849_4	Klaipėdos r.	Morkūnas Julius	Užimtas	Perėjo
Pagal stulpą 406_14	Akmenės r.	Morkūnas Julius	Yra lankymo požymių	
Pagal stulpą 406_21	Akmenės r.	Morkūnas Julius	Užimtas	
Pagal stulpą 406_33	Akmenės r.	Morkūnas Julius	Yra lankymo požymių	
Pagal stulpą 548_44	Kėdainių r.	Morkūnas Julius	Užimtas	Perėjo
Pagal stulpą 552_3	Alytaus r.	Morkūnas Julius	Užimtas	Perėjo
Pagal stulpą 552_6	Alytaus r.	Morkūnas Julius	Užimtas	Neperėjo
Pagal stulpą 552_68	Alytaus r.	Morkūnas Julius	Užimtas	Neperėjo
Pagal stulpą 555_3	Alytaus r.	Morkūnas Julius	Užimtas	Perėjo. Taip pat ir 2015 metais
Pagal stulpą 555_7	Alytaus r.	Morkūnas Julius	Užimtas	Perėjo
Pagal stulpą 559_10	Alytaus r.	Morkūnas Julius	Užimtas	Perėjo
Pagal stulpą 559_18	Alytaus r.	Morkūnas Julius	Užimtas	Perėjo
Pagal stulpą 67_43	Vilniaus r.	Pakštytė Eglė	Yra lankymo požymių	
Pagal stulpą 67_80	Vilniaus r.	Pakštytė Eglė	Užimtas	
Pagal stulpą 71_65	Vilniaus r.	Pakštytė Eglė	Užimtas	Perėjo
Pagal stulpą 71_65	Vilniaus r.	Pakštytė Eglė	Yra lankymo požymių	
Pagal stulpą 82988_21	Kretingos r.	Morkūnas Julius	Užimtas	Perėjo
Pagal stulpą 82988_32	Kretingos r.	Morkūnas Julius	Užimtas	Perėjo
Pagal stulpą 82989_46	Kretingos r.	Morkūnas Julius	Yra lankymo požymių	
Pagal stulpą 83509_10	Vilniaus m.	Pakštytė Eglė	Užimtas	Perėjo
Pagal stulpą 83509_5	Vilniaus m.	Pakštytė Eglė	Užimtas	Perėjo

7 pav. Pelėsakalių jaunikliai ant iškelto inkilo Klaipėdos rajone.

4.4. Atkarpos kurios nepateko į projekto teritoriją, tačiau duomenys apie žūstančius paukščius jose buvo gauti

Taip pat į ataskaitą įtraukta ir duomenys apie monitoringą vykdyta po elektros perdavimo linija ties Dovilais, Klaipėdos regione. Kur dažniausiai buvo randami žuvę migruojantys žvirbliniai paukščiai ir vienas vandens paukštis – cyplė.

Nr.	Data	Oro linijos pavadinimas	Apsaugos priemonės tipas	Rezultatas (rasti negyvi paukščiai, jų rūšis)	Nuotraukos numeris (tik negyvo paukščio aptikimo atveju)	Pastabos
1	2017-04	Dovilai	Pakabukai	Paprastasis kikilis		
2	2017-04	Dovilai	Pakabukai	Liepsnelė		
3	2017-04	Dovilai	Pakabukai	Eurazinė cyplė		
4	2017-04	Dovilai	Pakabukai	Strazdas giesmininkas		
5	2017-04	Dovilai	Pakabukai	Kėkštas		
6	2017-04	Dovilai	Pakabukai	Juodasis strazdas		